

POROČILO O POSLOVANJU V PRVEM POLLETJU 1976

Polletni obračuni za temeljne organizacije in za delovno organizacijo so dali prve realne in celovite podatke za oceno finančne uspešnosti našega dela. Če primerjamo dobljene finančne pokazatelje s planiranimi in z dosežki preteklega leta in če upoštevamo obseg opravljenih nalog, se pokaže, kakšne možnosti imamo, da dosežemo ali presežemo planirani letni finančni uspeh. Po takem načelu so delavski sveti temeljnih organizacij ocenjevali uspešnost polletnega dela. Po splošni oceni je bilo poslovanje v vseh TOZD uspešno. Svet delovne organizacije je na zadnji seji obravnaval poročilo o polletnem obračunu delovne organizacije kot celoto in potrdil oceno, kot jo navajamo.

Uvodoma je treba omeniti, da nam ugotavljanje dohodka po določilu novega zakona o ugotavljanju dohodka ne prikazuje resnične uspešnosti. Dohodek ugotavljamo namreč tako, da upoštevamo vse potroške, ki nastanejo v določenem obdobju, ne pa tudi tisti del fakturirane realizacije, oziroma realizirane prodaje, ki do konca obračunskega obdobja ni plačana. V prvem polletju je to praviloma vrednost prodaje v zadnjih dveh dekadah meseca junija. To vrednost pa je mogoče v celoti izterjati, in je bila tudi plačana do 15. julija 1976.

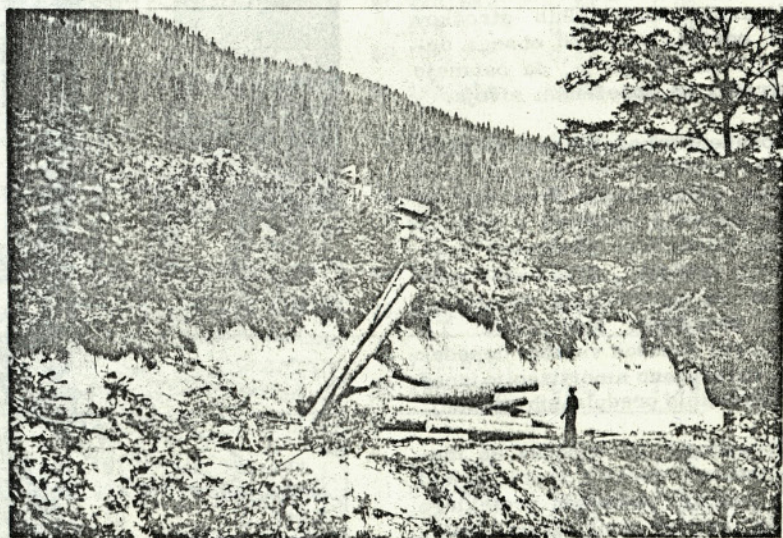
Poleg tega se moramo zaveda-

ti, da je polletni obračun le periodičen in začasen in da rezultata ne moremo upoštevati kot 50 % letnega dosežka. Rezultati so predvsem le delna ocena uspešnosti poslovanja in kontrola o opravljenih planskih nalogah ter o doseženih rezultatih. Periodični obračun analiziramo tudi zaradi odkrivanja napak in pomanjkljivosti v preteklem obdobju in da dobimo napotke za naslednje obdobje. Z analizo obračuna in fizične proizvodnje predvidevamo tudi poslovne rezultate ob zaključku leta. Začasen značaj periodičnega obračuna je v gozdarstvu mnogo bolj poudarjen kot v večini dru-

gih organizacij zaradi omejenega obsega proizvodnje in močnega vpliva dinamičnega plana na finančni rezultat.

Obračun, ki je prvi po novem sistemu planiranja in obračuna po TOZD, je tudi potrditev ali zanikanje sprejetega načina planiranja.

Že ob analizi periodičnih obračunov TOZD je bilo ugotovljeno, da so rezultati ugodnejši od pričakovanih. Dokazujejo, da je možno doseči relativno dober poslovni uspeh ob koncu leta. K ugodnemu rezultatu je največ prispeval preseženi polletni plan

Spravilo lesa po žičnih vrveh povzroča najmanj škode v sestojih in na pomladku, toda neprikladno je zaradi visokih stroškov - foto GG

prodaje in v primerjavi s preteklim letom tudi večja oddaja iz družbenega sektorja. Če k dohodku ne prištejemo neplačane realizacije (za interne in tudi realne analize jo lahko prištejemo), sta TOZD gozdarstvo Pokljuka in TOZD avtoprevoznništvo polletno poslovanje zaključili z izgubo. Če ne upoštevamo neplačane realizacije in primerjamo le uspešnost med TOZD, izhaja izguba iz nedoseženega plana oddaje oziroma obsega proizvodnje. Za obrat za kooperacijo pa ugotavljamo celo začasno izgubo pri substanci, kar je izključno posledica velike obremenitve realizacije z neplačano realizacijo in relativno majhnega dohodka v tej enoti.

Sorazmerno visoka planirana eksterna realizacija blaga in uslug izhaja predvsem iz presežene polletne oddaje lesa. Le manjši del izhaja iz višje dosežene povprečne cene. Povprečne cene za les so letos približno za 7 % višje od lanskih v istem obdobju in le za 2 % višje od planiranih za letošnje leto.

Velik uspeh kažejo materialni stroški; porasli so le malenkostno, če upoštevamo za 7 % večjo oddajo, kot je bila predvidena za polletje. So tudi nižji od planiranih, če upoštevamo isto dejstvo. Seveda nas pa to ne sme zavesti v prevelik optimizem. S podrobnejšo analizo bi verjetno ugotovili, da tudi dinamika materialnih stroškov ni odvisna samo od obsega dela. Naša naloga je, da ostanejo stroški na doseženem nivoju.

Doseženi dohodek, zlasti z vključeno neplačano realizacijo, presega planiranega. Prav tako je porastel v primerjavi s preteklim letom tako imenovani "celoviti dohodek", ki je važno merilo za ugotavljanje uspešnosti po panožnem sporazumu. Ta celoviti dohodek vsebuje dohodek in obračunano amortizacijo iznad minimalnih predpisanih stopenj.

Obveznosti iz dohodka so malenkostno porasle v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta, vendar samo zaradi odplačila kreditov. Ostale obveznosti so zaradi manjšega formalno ugotovljenega dohodka celo nižje.

V prvem polletju je bilo izkoriščenih približno 46 % planiranih osebnih dohodkov, več kot 50 % je bilo izplačanih le na TOZD Pokljuka in TOZD avtoprevoznništvo, vendar je bil tudi obseg dela, ugotovljen na osnovi planiranih delovnih ur, na TOZD-u Gozdarstvo Pokljuka presežen za enak odstotek.

Skupni znesek izplačanih bruto osebnih dohodkov je letos za 14 % višji od lanskih akontacij za isto obdobje; preračunano na enega delavca in 182 delovnih ur na mesec, pa je višji kar za 24 %. To povečanje je odraz manjšega števila delavcev v letošnjem letu. Lani je bilo računano število delavcev (izračun na osnovi števila obračunanih delovnih ur) 530, letos pa le 485. Povprečne akontacije neto osebnih dohodkov so se v navedenem obdobju povečale od 3.010,00 din na 3.601,00 din za redni delovni čas, torej za skoraj 20 %. Razlika med neto in bruto OD pa je odraz večje obremenitve neto osebnih dohodkov s prispevki. Upoštevajoč izplačila akontacij in izplačil OD v letu 1975 kot dokončni obračun OD za leto 1974 pa so izplačila neto povprečnega OD, preračunanega na redni delovni čas, le za 3 % večja od lanskoletnega za isto obdobje.

Povprečni mesečni bruto osebni

dohodki, izplačani v prvem polletju, znašajo 5.242,00 din:

TOZD	Gozdarstvo	Bohinj
5.322,00	din	
TOZD	Gozdarstvo	Pokljuka
5.004,00	din	
TOZD	Gozdarstvo	Jesenice
4.870,00	din	
TOZD	Gozdarstvo	Radovljica
4.937,00	din	
TOZD	gozdno	gradbeništvo
4.989,00	din	
TOZD	avtoprevoznništvo	z delav.
5.343,00	din	
DS	skupne službe	6.169,00 din

Razlike v izplačanih osebnih dohodkih niso velike, v gozdarskih TOZD je razlika med najvišjim in najnižjim 452,00 din ali približno 9 %. Razlika nastaja zaradi različne kvalifikacijske strukture zaposlenih, ki je izračunana iz indeksnih vrednosti delovnih mest in prilagojena kvalifikacijskemu faktorju za delovno organizacijo 1,7 in znaša po TOZD:

TOZD Gozdarstvo Bohinj 1.666, Pokljuka 1.665, Jesenice 1.624, Radovljica 1.643, Gozdno gradbeništvo 1.588, Avtoprevoznništvo 1.733 in DSSS 2.040. Skupaj 1.700. Poleg tega je razlika v OD odraz različnega izkoriščanja delovnega časa, posebno delavcev, katerih delovni uspeh lahko merimo in od boljše organizacije dela. Nikakor pa ne

Praktične vaje delavcev, ki se usposabljaajo za sečnjo lesa - foto GG Bled

moremo trditi, da so različni osebni dohodki odraz različnih izhodišč pri oddajanju norm. Za tako trditev ni dokazov. Končno se moramo že odvaditi, da vidimo v vsakem podatku, ki ka-

že na boljši uspeh sodelavcev, odraz "slabega" ali "goljufije". Nekoliko višje osebne dohodke pri TOZD gozdarstvo Boh. Bistrica lahko dokažemo z višjo produktivnostjo, saj je bilo za

60% oddaje porabljeno le 42,5% planiranih delovnih ur in 45% planiranih OD. Dodatno pa še tale primerjava:

	TOZD Bohinj		TOZD Pokljuka		TOZD Jesenice		TOZD Radovljica	
	plan skup.	porablj. I-VI.76	plan skup.	porablj. I-VI.76	plan skup.	porablj. I-VI.76	plan skup.	porablj. I-VI.76
Sk.del. ure	260383	110567	261607	135592	191335	83907	90319	36407
Boleznine do 30 dni	9180	4648	9180	5583	6750	2592	2380	1160
Slabo vreme	14208	2942	14784	8849	9600	2694	4414	1324
Minimalni dopust	2960	5136	3080	6920	2000	5927	920	640

Skupaj je bilo v TOZD Gozdarstvo Bohinj obračunanih 48% planiranih ur za našeta nadomestila OD, v TOZD Pokljuka 86%, TOZD Jesenice 60% ter TOZD Radovljica 40%. Ta obračunana nadomestila dosegajo na TOZD Gozdarstvo Pokljuka kar 17% obračunanih delovnih ur za prvo polletje.

objektivnih faktorjih, moramo iskati vzroke za različne OD po TOZD, ne pa v družbenopolitično nesprejemljivih sumničenjih in podtikanjih.

Iz polletnega obračuna za delovno organizacijo smo izbrali nekaj številčnih podatkov, s katerimi dopolnjujemo in dokazujemo navedene ugotovitve. V drugem tabelarnem pregledu nava-

jamo nekatere pokazatelje, ki so karakteristični za letošnje poslovanje.

V podatku "izplačani OD - neto, bruto" (prva in druga postavka) je prikazano izplačilo razlike OD za leto 1974 izplačane ob zaključnem računu za to leto v letu 1975. Prikazana so dejanska izplačila OD v polletju, torej OD za december preteklega leta, brez OD za junij tekočega leta.

V takih in podobnih, predvsem

TABELA I.

Ugotavljanje dohodka in začasna razdelitev za delovno organizacijo

Pokazatelj	Plan 1976	Doseženo I-VI. 1975	Doseženo I-VI. 1976	4:2 4:3	
				5	6
1	2	3	4	5	6
Realizacija skupaj	156.797.740	72.144.668	78.914.686	0,50	1,09
Od tega:					
Eksterna realiz. blaga in proizv. stor.	98.245.463	49.151.474	51.420.689	0,52	1,05
Izredni dohodek (obr)	1.660.000	1.116.207	1.578.147	0,95	1,41
Eksterna realiz. + neplačana realiz.	98.245.463	49.151.474	58.154.508	0,59	1,18
Porabljena sredstva od tega:	108.800.844	48.738.151	55.458.210	0,51	1,14
Minimalna amortizacija	9.812.021	2.656.634	4.875.232	0,50	1,84
Amortizacija nad minimalno	2.994.212	1.903.926	1.383.270	0,46	0,73
Amortizacija skupaj	12.806.233	4.560.560	6.258.502	0,49	1,37
Dnevnice in terenski	3.602.071	1.154.595	1.227.652	0,34	1,06
Reklama in propaganda	112.000	46.233	27.970	0,25	0,60
Proizvodne storitve	9.996.009	14.275.484	11.775.230	1,18	0,82
Doseženi dohodek	47.996.896	23.406.518	23.456.476	0,49	1,00
Neplačana realizacija	-	-	6.733.819		
Dohodek + neplač. realizacija	47.996.896	23.406.518	30.190.295	0,63	1,29
Razdelitev dohodka:					
1. Zakonske in pogodb. obveznosti	8.091.753	3.284.703	4.170.569	0,52	1,27
- Od tega obr. za kredite	790.904	242.568	1.075.653	1,36	4,43
- Zavarovalne premije	1.172.730	397.350	589.087	0,50	1,48
2. Akontacija OD	33.041.749	13.643.806	15.802.788	0,48	1,16
3. Ostanek dohodka	6.863.394	6.478.009	4.254.271	0,62	0,66

4. Ostanek dohodka in neplač. real. 6.863.394 6.478.009 9.377.815 1,37 1,45

Ostanek dohodka in neplačana realizacija je samo orientacijski podatek, ker od neplačane realizacije niso obračunane zakonske in pogodbene obveznosti iz dohodka.

Celovit dohodek (dohodek + amortizacija iznad minimalne)	51.991.108	25.310.444	24.839.746	0,48	0,98
Celovit dohodek z neplačano realizacijo	51.991.108	25.310.444	31.573.565	0,61	1,25

TABELA II.

Karakteristični podatki iz polletnega obračuna za delovno organizacijo

1	Doseženo		3 : 2
	I-VI. 1975	I-VI. 1976	
	2	3	4
Izplačani OD - bruto	14.587.431	14.986.962	1,03
Izplačani OD - neto	10.662.313	10.441.437	0,98
Masa OD po sporazumu-bruto	16.374.387	17.425.900	1,06
Vkalkulirani OD bruto	13.391.927	15.352.631	1,15
Povprečno število zaposlenih - dejansko	528	489	0,93
Povprečno število zaposlenih iz ur	530	485	0,92
Izplačani bruto OD (I-VI) na delavca iz ur	4.211	5.276	1,25
Stanje deviznih sredstev	356.488	900.434	2,53
Vrednost prejetih menic	-	11.681.413	-
Stanje dolžnikov	30.134.488	6.878.333	0,23
Stanje upnikov	13.030.790	2.081.978	0,16
Rezervni sklad - den. sred.	3.612.115	4.662.414	1,29
Dolgoročni krediti	10.392.701	9.676.843	0,93
Oddano m3 DG	35.055	42.325	1,21
Oddano m3 ZG	32.022	29.614	0,92
Izvršitev plana DG v %	40	50	1,25
Izvršitev plana ZG v %	79	69	0,87

Analizo osebnih dohodkov vsebuje predlog za spremembo akontacijske vrednosti točke.

Prikazani ostanek dohodka je relativno visok. Pri predvideni višini ostanka dohodka ob koncu leta pa moramo upoštevati, da višja akontacijska vrednost točke angažira samo ta sredstva.

Ker pričakujemo v drugi polovici leta manjšo realizacijo kot v prvem polletju (oddano je že 50 % lesa, v oddajo bodo šla tudi drva), večje število zaposlenih in višje osebne dohodke, so to že realni faktorji za slabši rezultat ob koncu leta. Zaradi tega nas ugodni rezultati ne smejo zavesti v lažnejše poslovanje. Že ta kratek pregled nam kaže, da bomo lahko opravičili sprejeto akontacijo osebnih dohodkov le, če si bomo še

nadalje prizadevali za kvalitetno delo ter racionalno proizvodnjo in potrošnjo.

Letos so prvič sestavljeni tudi periodični obračuni za temeljne organizacije. Obračuni so izdelani po takih načelih dohodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami, za kakršne smo se dogovorili ob sprejemanju družbenih planov za leto 1976. Bistvo teh načel je, da se dohodek temeljnih organizacij ne oblikuje iz naslova družbenega premoženja, ki je posamezni temeljni organizaciji dodeljen v upravljanje, ampak predvsem iz vloženega živega in minulega dela. Žal moramo ugotoviti, da razporeditev dohodka med temeljnimi organizacijami iz naslova minulega dela še ni zadovoljivo rešeno.

Finančni rezultati so za vse temeljne organizacije precej ugodni. Seveda pa veljajo tudi za TOZD enake ugotovitve, kot za delovno organizacijo kot celoto. Le z resnično skrbnim gospodarjenjem bomo lahko zaključili poslovno leto s približno takim rezultatom, kot smo ga planirali in kot ga nakazuje polletni obračun. Skoraj zagotovo pa letni obračuni ne bodo tako ugodni, kot so polletni, če jih obravnavamo ločeno od dejansko opravljenega dela (neupoštevaje, da je večji dohodek predvsem odraz presežene oddaje, planirane za to obdobje).

Seveda moramo zaključne račune TOZD in obrata za kooperacijo obravnavati z rezultati, ki pri celotnem dohodku upoštevajo tudi neplačano realizacijo.

Najmanj ugoden finančni rezultat sta dosegla TOZD gozdarstvo Pokljuka in TOZD avtoprevoznništvo. Vendar ima TOZD gozdarstvo Pokljuka povsem realne pogoje, da izpad dohodka nadoknadi, ker je veliko dohodka v visokih prehodnih zalogah. Le-te so se v prvem polletju povečale za cca 2.000 m3. Relativno slab uspeh v TOZD avtoprevoznništvo pa je posledica neopravljenih planskih obveznosti za to obdobje. Pri 48,7 % izkoriščenih planiranih delovnih urah in ur za nadomestila OD je realizirano le 44,4 % tonskih kilometrov in 38,3 % izdelavnih ur v delavnicah. Z velikim prizadevanjem vseh delavcev temeljne organizacije in zavestno akcijo za boljše izkoriščanje razpoložljivih kapacitet pa se rezultat do konca leta lahko izboljša.

Naslednja tabela prikazuje rezultate za posamezne temeljne organizacije in poudarja tiste pokazatelje, ki omogočajo medsebojno primerjavo. (Tabela III).

Tabela III

Pokazatelj	Bohinj	Pokljuka	Jesenice	Radovljica	Sk. Gozdarski TOZD-i	Gradbeništvo	Avtoprev.	Obrat za kooper.	Skupne Službe	Skupaj
Planirana oddaja SLP - m3	33.400	39.200	8.500	3.000	84.100	-	3.030.007 km	42.800	-	126.900
Realizacija I-VI/76	19.890	17.202	3.756	1.477	42.325	-	1.345.203	29.615	-	71.940
Realizacija v % plana	60 %	44 %	44 %	49 %	50 %	-	44,4 %	69 %	-	57 %
Planirano št. delovn.ur	260.383	261.607	191.335	90.319	803.644	165.170	118.759	-	-	-
Obračunane del.ure I-VI	110.567	135.592	83.907	36.470	366.536	57.178	57.786	-	-	-
Obračunane ure v % plana	42,5%	51,8%	43,9%	40,4 %	45,6 %	34,6 %	48,7 %	-	-	-
Planirani cel.dohodek	31.672.832	34.476.267	14.085.401	7.055.895	87.290.395	15.394.590	14.335.000	30.147.900	8.757.651	-
Flačani cel.doh.I-VI	17.272.647	14.258.092	6.334.556	3.360.487	41.225.782	7.485.344	6.231.341	18.357.100	4.775.986	-
Flačani cel.doh.v % pl.	54,5 %	41,4 %	45,0 %	47,6 %	47,2 %	48,6 %	43,5 %	60,9 %	54,5 %	-
Fakturirani cel.doh.I-VI	19.172.591	15.849.000	6.650.284	3.494.249	45.166.132	7.603.527	6.522.185	20.816.034	4.791.494	-
Fakturirani cel.doh.v % plana	60,5 %	46,0 %	47,2 %	49,5 %	51,7 %	49,4 %	45,5 %	69,0 %	54,7 %	-
Planirani mater.stroški	21.343.575	23.385.705	7.376.170	3.814.217	55.919.667	9.784.652	9.776.399	28.946.382	3.386.564	-
Dejanski stroški I-VI	10.078.923	10.824.707	2.948.604	1.511.096	25.363.330	4.915.184	4.606.328	19.196.231	1.777.136	-
Dejan.str. v % plana	47,2 %	46,3 %	40,0 %	39,6 %	45,4 %	50,2 %	43,0 %	66,3 %	48,2 %	-
Preračunani stroški na obseg izvedenih ur	9.071.015	12.113.795	3.238.139	1.868.966	25.499.368	3.385.490	4.761.106	-	-	-
Prerač.stroški v % na dejanske stroške	111 %	89 %	91 %	81 %	100 %	145 %	88 %	-	-	-
Planirani dohodek	10.329.257	11.090.562	6.709.231	3.241.678	31.370.728	5.609.938	4.558.601	1.201.518	5.256.111	47.996.896
Doseženi dohodek	9.093.669	5.024.301	3.701.680	1.983.153	19.802.803	2.688.343	2.225.857	1.619.810	3.853.482	30.190.295
Neplačana realizacija dosež.dohodka v % plana	88,0 %	45,3 %	55,1 %	61,1 %	63,1 %	47,9 %	48,8 %	-1,34%	73,3 %	62,9 %
Ostane dohodka - izguba	2.015.016	- 610.613	758.282	580.856	2.743.541	571.860	- 80.127	-919.538	328.257	2.643.996
Neplačana realizacija	1.899.944	1.590.916	315.728	133.762	3.940.350	118.183	200.844	2.458.934	15.508	6.733.819
Ostane doh.+ nepl.real.	3.914.960	980.303	1.074.010	714.618	6.683.891	689.043	120.727	1.539.399	343.765	9.377.816
Planirani ostane doh.	1.277.568	2.394.741	921.696	445.046	5.039.050	561.411	445.428	823.505	-	6.863.394
Prer.ost.doh.za 50%plana	1.742.283	2.531.733	1.350.964	747.235	6.372.215	689.043	522.097	914.788	-	8.498.143
Prer.ost.doh.v % na pl.	136 %	106 %	147 %	168 %	126 %	123 %	117 %	111 %	-	124 %
Prer.ost.doh.na izpl.OD	57 %	72 %	63 %	76 %	66 %	42 %	31 %	-	-	-
Planirani bruto OD	6.749.453	6.740.567	4.835.432	2.311.972	20.637.424	4.216.180	3.313.690	142.331	4.564.254	33.041.749
Izplašani bruto OD I-VI	3.065.613	3.512.811	2.132.883	977.536	9.688.843	1.646.323	1.704.481	67.041	2.146.651	15.253.339
Izpl.bruto OD v % plana	45,4 %	52,1 %	44,1 %	42,3 %	46,9 %	49,0 %	51,4 %	47,1 %	47,0 %	46,2 %
Izračunani OD v razmerju opravljenih ur	2.868.518	3.491.614	2.122.755	934.037	9.410.665	1.458.798	1.613.767	-	-	-
Izplač.OD v % na izr.OD	106,9 %	100,6 %	100,5 %	104,7 %	103,0 %	112,9 %	105,6 %	-	-	-
Dogovorjen bruto OD po samoupr.sporazumu	4.106.213	4.277.270	2.611.401	1.999.190	-	2.168.641	1.601.576	66.274	2.729.809	19.560.374
Razlika v % na izpl.OD	33,9 %	21,8 %	22,4 %	22,6 %	-	31,7 %	- 6,0 %	- 1,1%	21,5 %	28,2 %
Število zaposlenih po planu	110	114	84	37	345	51	66	-	64	526
Štev.zaposl.iz obrač. ur	96	117	73	33	319	55	52	1	58	485
Izplač.bruto OD na zaposlen.	5.322	5.004	4.870	4.937	5.062	4.989	5.343	11.174	6.169	5.242
Bruto OD na pogoj.nekv.del.	3.194	3.005	2.999	3.005	-	3.142	3.083	5.643	3.024	3.083
Kvalifikacijski količnik	1.666	1.665	1.624	1.643	-	1.588	1.733	1.983	2.040	1.700
Prehodne zaloge l.I.76 v m3	11.923	11.072	3.714	779	27.488	-	-	6.121	-	33.609
Prehod.zaloge 30.VI.76 v m3	9.830	13.840	4.164	808	28.642	-	-	455	-	29.097
Vrednost prehodnih zalog l. I. 1976	741.088	658.970	284.816	59.648	1.744.522	-	227.545	2.945.363	-	4.917.430
Vrednost prehodnih zalog 30. VI. 1976	520.041	800.028	283.760	76.142	1.697.971	-	118.496	230.105	-	2.046.572
Vrednost enega m3 v prehodnih zalogah	52,90	57,80	68,15	94,24	-	-	-	505,72	-	-

Razlaga k primerjavi primarnih in izvedenih podatkov iz polletnih obračunov TOZD gozdnega gospodarstva Bled.

Da bi dopolnili analizo polletnih obračunov in prikazali medsebojne odnose, smo izdelali tabelo s pokazatelji, ki so lahko v pomoč analizi. To je primerjava finančnih rezultatov z opravljenimi planskimi nalogami in s predvidenim realnim uspehom ter izloča tudi tiste činitele, ki ovirajo realno medsebojno primerjavo med TOZD.

Za obseg dela je prikazana pri TOZD gozdarstva le oddaja lesa, v TOZD avtoprevozništvu pa opravljeni tonski kilometri. Realizacija finančno manj pomembnih planskih nalog je razvidna iz drugih poročil. Ta podatek pa najbolje dopolnjuje sprememba prehodnih zalog in njihovo vrednotenje.

Produktivnost TOZD prikazuje delo po opravljenih delovnih urah v primerjavi z opravljenim planom. Znatno odstopanje pri TOZD Pokljuka (tudi, če upoštevamo večanje prehodne zaloge) pomeni tudi prekoračitev planiranih ur bolovanja, nadomestil za slabo vreme in minimalni dopust.

Kot podatek za primerjavo obsega dela, izračunanega iz dosežene oddaje in iz opravljenih delovnih ur, prikazujemo tudi normativne stroške na obseg opravljenih ur. To je del planiranih letnih stroškov glede na delež opravljenih delovnih ur, planiranih za vse leto. Je tudi primerjava z doseženimi stroški v tem obdobju. Odstotek lahko orientacijsko uporabimo kot pokazatelj opravljenega dela, predvidenega za pol leta.

Za primerjavo uspešnosti med TOZD kakor tudi za prikaz dejanske uspešnosti ob polletju je ugotovljen "preracunani ostanek dohodka". Ta podatek smo dobili tako, da smo izračunali realizacijo in stroške, ki bi jih posamezne TOZD imele ob 50 % izvršitvi celotnih planskih obveznosti. Upoštevali smo tudi vpliv spremembe prehodnih zalog na finančni rezultat.

"Izračunani OD v razmerju opravljenih ur" je izračunan iz planiranih OD za vse leto po dejansko opravljenih urah v prvem polletju. Sorazmerje izplačanih OD glede na izračunane kaže na preseganje norme - ali posredno na produktivnost. Vendar je močan tudi vpliv različne kvalifikacijske strukture v prvem polletju v primerjavi z letno, posebno pri TOZD goz-

Zahtevno nakladanje dolžinske hlodovine - foto GG

Z dodatno opremo podaljšujemo uporabnost goseničarjev - foto GG

no gradbeništvo. Ta podatek povprečno kaže, kakšen je delež nadomestil OD v skupni vrednosti OD.

Kvalifikacijski količnik zaposlenih iz panožnega sporazuma, ki znaša 1,7, smo razdelili po TOZD in delovni skupnosti skupnih služb po indeksni vrednosti delovnih mest zaposlenih v TOZD. Iz tega količnika izračunani bruto OD na pogojno nekvalificiranega delavca prav pri TOZD gozdno gradbeništvo kaže, da je bila dejanska struktura

zaposlenih v prvem polletju višja od tiste, ki velja za letno povprečje.

Delavski sveti TOZD bodo na osnovi podatkov periodičnih obračunov in podatkov o doseženem planu izdelali akcijske načrte za poslovanje v naslednjem polletju. Osnovno vodilo teh načrtov mora biti, da obdržimo stroške v takem razmerju do realizacije kot doslej. Že vnaprej pa menimo, da bodo planske naloge dosežene 100 %. Nekatere delovne organizacije iščejo iz-

hod predvsem v povišanju cen svojih izdelkov, s čimer kršijo vse prevzete obveznosti in sprejeta načela resolucije o družbenem razvoju naše republike. Povišanje cen zato ni naš cilj, četudi se bodo v skrajni meri morale cene lesa vsklajevati s splošnim gibanjem nivoja cen. Več dohodka zaradi višjih cen pa lahko povsem upravičeno dosežemo, če bomo še boljše kot doslej proizvajali in prodajali tehnični les v napadli drobni oblovinni iglavcev.

L. J.

SPLOŠNO O EVIDENCI

Poslovne dogodke so že od nekdaj evidentirali. Sprva so bile evidence skromne, saj je bilo tudi poslovanje enostavnejše od današnjega. Z uvajanjem strojev se je evidenca povečala. Poleg stroškov za osebne dohodek in nabavo materiala je bilo treba voditi amortizacijo in vse ostale stroške za stroje. S širjenjem proizvodnje je bilo zaposlenih vedno več delavcev in nabavljenih vedno več strojev. Evidence so postajale čedalje obsežnejše in njih število je hitro naraščalo. En delavec tega dela ni mogel več opravljati. V ta namen je bilo treba zaposliti najmanj še enega. Parkinson navaja, da se v takem primeru najčešče zaposlita še dva nova delavca, ker že prej zaposleni in tega večji delavec želi postati njihov vodja. Četudi je bil v pomoč dodeljen le en delavec, je oni, ki je bil že dlje na tem delovnem mestu, postal neformalni vodja, ki je delo sprejemal in dodeljeval "podrejenemu". Zato je porabil nekaj delovnega časa. Po določenem času se je obseg dela zopet povečal, zaposlovanje novih delavcev se je nadaljevalo in kmalu ni bilo človeka, ki bi točno vedel, kaj kdo dela. Vse to je pripeljalo tako daleč, da so iste evidence v malo spremenjeni obliki vodili dvakrat in že zbrane podatke ponovno zbirali ter po svoje urejali. Ker pa je bil vsak evidentičar "nezmotljiv", so se pri primerjavah za stotine razlik začele ponovne kontrole in zatrjevanje, čeprav so

bile razlike za poslovanje popolnoma nepomembne. Tudi evidence, ki niso bile več uporabne, so še vedno vodili, vsklajevali in kontrolirali, saj so bile po mnenju tistega, ki jih je vodil, najbolj pomembne.

Kljub hitremu naraščanju evidenc so stare opustili le v primeru, ko je delavec odšel v pokoj ali iz kakega drugega vzroka zapustil podjetje. Nastalo je nekaj podobnega kot s predme-

tom starega profesorja na togi univerzi. Ko je umrl ali odšel, tudi predmeta ni bilo več.

Vsa administracija, evidence in evidentiranje je postalo zelo zapleteno, nepregledno in tudi dokaj nerazumljivo. Vzrok temu je nenačrtno navajanje evidenc kot posledica nove tehnologije.

Zaradi lažjega računanja in urejanja evidenc so pričeli uporabljati najrazličnejše pripomočke:

Pred desetletji nezaželjeno listnato drevje v pokljuških gozdovih je danes v enakopravnem položaju z iglavci. Na sliki je osamljena bukev, ki se mora umakniti iz trase, kjer bo nova gozdna cesta

- foto GG

od hamiznih računskih strojčkov, knjigovodskih strojev, mini računalnikov, vse do velikih računalnikov.

Ali bo veliki računalnik zapletene evidence rešil ali pa jih bo še bolj zamotal? "Kakor hočete", bi sam odgovoril. Sposoben je evidence zamotati, sposoben pa jih je tudi točno voditi. Vse je odvisno od ljudi, ki mu strežejo in podatke pripravljajo.

Kdaj računalnik evidence še bolj zamota? Takrat, kadar evidenco že ročno večkrat vodijo, potem pa še z računalnikom. Pri primerjavah je nepotrebne stotine treba vskladiti tudi z evidenco računalnika. Seveda je treba ugotoviti, katera evidenca je popolnoma točna, zakaj je prišlo do razlike. Tako dela ne bo zmanjkalo, zmanjkalo pa bo denarja. Tako ravnanje je isto, kot če bi trije sekači ob lupilnem stroju na mehaniziranem skladišču vsak komad ponovno olupili. To pa seveda ne gre, saj je v stroj vložen hloed rjave barve, po lupljenju pa je postal bel. Evidenci pa se prav nič ne pozna, če je nekajkrat "olupljena". V takem primeru nehoti začneta tekmovati ročno in računalniško vodenje evidence. Isti človek, ki vodi ročno evidenco, običajno pripravlja podatke tudi za računalnik. Zato najprej uredi ročno evidenco, šele preostali čas pripravlja podatke za računalnik. Posledice:

- podatki za računalniško obdelavo so slabo pripravljani
- podatki niso pravočasno zbrani
- pri delavcih, ki podatke pripravljajo, nastane odpor do računalnika, ker se pojavijo novi delovni postopki, prejšnje obvladanje postopkov in iskušnost pa nista več potrebni.

Prav gotovo nikjer ne nabavijo računalnika zato, da bi jim povzročili še večjo zmedo, pač pa zato, da bi vpeljali red v poslovanje in s tem dobili pravočasno informacije o kvaliteti in kvantiteti. Zato je treba računalnik uporabljati zelo smiselno. To pa ni odvisno le od programerjev, ampak od vseh, ki podatke pripravljajo in informacije uporabljajo. Z računalnikom

zmedo in nered v poslovanju kaj hitro odpravimo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- dobro pripravljene programi
- evidence, ki jih vodi samo računalnik
- dobro pripravljene podatki

Programi so dobro pripravljene le takrat, ko programer točno ve, zakaj bo rezultate uporabnik rabil, kako morajo biti oblikovani. Poznati mora tudi njihov pomen. Predvsem pa mora uporabnik sam proučiti, kaj rabi, da ne zahteva potem stalnih sprememb. Programi morajo biti preizkušeni, predno prenehamo z ročnim vodenjem evidenc.

Če katerokoli evidenco vodimo samo z računalnikom, bo vsakdo, ki ima karkoli opraviti pri tem, vedel, da je to edina evidenca te vrste in da mora biti res točna. Ker ročne evidence ni, bo delavcem, ki podatke pripravljajo, ostalo več časa za kontroliranje. Podatki bodo dobri in pravočasno pripravljene ter rezultati točni. Če je od 1000 podatkov le eden napačen, so rezultati narobe. Često računalnik sam odkrije napako, če je mogoča logična - križna kontrola. Kadar pa je nepopolna znotraj intervala, pa je računalniška kontrola ne odkrije. Pri računalniški obdelavi podatkov damo osnovni podatek v računal-

nik, ga z njim prekontroliramo in ga kot izhod prikažemo v tabeli skupaj z ostalimi podatki. Pri ročni obdelavi lahko napako sproti odkrijemo pri sami obdelavi.

Za smiselno in koristno uporabo računalnika je treba ročno evidenco opustiti in jo voditi samo z računalnikom. Pri tem se mora vsakdo potruditi, da bo evidenca čim bolj točna in pravočasno pripravljena. Pogosto se v delovnih organizacijah dogaja, da evidenco vodijo dvakrat ali trikrat, ne glede na to, ali je računalnik v poslovanje vključen ali ne. Zgodi se tudi to, da enako evidenco vodita dva, vendar ne vesta eden za drugega. Morda je kaj podobnega tudi pri nas. Ker želimo voditi le tiste evidence, ki jih rabimo, je potrebno čimprej izdelati pravilnik za vodenje evidenc in vse stare, nepotrebne, dvojne evidence opustiti. Danes je število evidenc tolikšno, da je za urejanje že treba sprejeti pravilnik, ker jih zbirajo in obdelujejo delavci na več delovnih mestih, včasih pa jih je vodil in vsklajeval lahko en sam.

Skumavec Jože, dipl.ing.

Neurje povzročata veliko škode na gozdnih cestah - cesta na hudourniškem območju v Belci - foto GG

s sej samoupravnih organov

1. Svet delovne organizacije je potrdil predlog rebalansa plana za investicijska vlaganja v letu 1976, ko ga sprejmejo še delavski sveti TOZD.

Iz sredstev 470 S milijonov din, ki so bila odobrena za gradnjo stolpiča v Boh. Bistrici, je treba nabaviti tudi opremo za vse prostore v stavbi za center gozdnih delavcev TOZD Gozdarstvo Bohinj.

Gradnjo gozdne ceste Rudno polje - Miščevec je treba vnesti v plan investicij za leto 1977.

2. Svet delovne organizacije soglašala z gozdnogospodarskim načrtom za gospodarsko enoto Pokljuka in Mežakia - družbeni gozdovi za obdobje 1976 - 1985.

3. Na delovno mesto vodje plansko tehničnega sektorja je od 1.7.1976 dalje izbran Remec Franc, dipl.ing. gozdarstva za dobo štirih let.

Za vršilca dolžnosti vodje finančno - komercialnega sektorja je bil izbran tov. Legat Jože, ekonomist, za dobo 6 mesecev. Do 9.9.1976 je treba opraviti primopredajo poslov z dosedanjim v.d. vodjem finančno rač. sektorja tov. Pretnar Francem.

4. Iz razpoložljivih investicijskih sredstev je treba odobriti Občinski skupščini Radovljica - Krajevna skupnost Srednja vas v Bohinju blagovni kredit do 800.000,00 din za dokončno izgradnjo ceste v Podjelje, z rokom vračila do 30. junija 1977. Obrestna mera je 6 % in se računa od 15. dne po sestavitvi posamezne situacije, do dneva vrnitve kredita.

Izvajalec del in upravičenec do plačila investicijskih del iz kredita je TOZD gozdno gradbeništvo. Za pogodbeno višino blagovnega kredita trasira KSSrednja vas lastno menico z rokom dospelosti do 30.6.1977. Menico mora avalirati LB, kaka druga poslovna banka ali delovna organizacija, za katero da soglasje kreditodajalec. Obresti

se zaračunajo po izkoriščenju danega kredita in zapadejo v plačilo istega dne kot kredit.

5. Odobrena kreditna sredstva za izgradnjo stanovanjskih hiš se bodo povečala za 14.000,00 din iz nerazporejenega dela sklada skupne porabe. Kreditna sredstva v višini 14.000,00 din bomo dodelili tov. Tutič Jozu. Za ostale prosilce izven območja ostane ista višina posojila, kot je bila sprejeta na seji sveta DO dne 9.6.1976.

Pritožbe tov. Črnko Alberta ni možno pozitivno rešiti, ker je dobil posojilo po enakih kriterijih kot ostali prosilci.

6. SDO sprejme razlago besedila 31. člena Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov v tistem delu, ki govori o nadomestilu OD za čas rednega in izrednega letnega dopusta ter državnih praznikov. Sprejeti ga morajo vsi TOZD:

Nadomestila OD za redni in izredni letni dopust ter za državne praznike obračunavamo tako, kot je določeno v 31. členu SS. Povprečni OD na uro za posameznega delavca za preteklo leto se poveča za toliko odstotkov, za kolikor so povečani osebni dohodki v delovni organizaciji v mesecu, v katerem se obračunava nadomestilo, višji od povprečnih osebnih dohodkov v preteklem letu. Zaradi praktičnosti obračuna ugotavljamo odstotek s primerjavo povprečnih osebnih dohodkov predhodnega meseca s povprečjem za preteklo leto. Odstotek ugotavlja finančno-komercialni sektor in ga sporoči do 25. v mesecu knjigovodjem OD v temeljnih organizacijah. Obračunana nadomestila za mesec julij 1976 popravimo tako, da osnovo za obračun povečamo za toliko, kolikor so bili povprečni OD v mesecu juliju višji od lanskega povprečja.

7. Svet delovne organizacije pošilja protestno pismo v zvezi

s Koroškimi Slovenci in Gradi-

1. Ambasadi republike Avstrije, Beograd
2. Zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve, Beograd
3. Svetu zveze sindikatov Jugoslavije, Beograd
4. Občinskemu sindikalnemu svetu, Radovljica

z naslednjo vsebino:

Svet delovne organizacije Gozdnega gospodarstva Bled, ki se je sestal 17. avgusta 1975, podpira boj Koroških Slovencev in Gradiščanskih Hrvatov za narodnostno samobitnost. Protestira proti ravnanju avstrijske vlade v odnosu do manjšin, zlasti pri uveljavljanju manjšinskih zakonov. Obsojamo tudi ravnanje avstrijske policije nad koroškimi Slovenci in njihovimi somišljeniki ob mirnih demonstracijah v Škocjanu in Sinča vasi. Menimo, da ne gre zgolj za rutinsko ukrepanje policije, temveč odseva v tem ravnanju avstrijska politika do manjšin.

8. Aktivu ZRVS GG Bled bomo odobrili 5.000,00 din dotacije za leto 1976.

- Tovariši, na današnji seji bomo, čeprav smo nesklepčni, sprejeli sklepe proti tistim delegatom, ki izostajajo in so zaradi njih seje nesklepčne.

PRIMERJAVA POSLOVNE USPEŠNOSTI

(nadaljevanje)

V prvi letošnji številki "Preseki" je bil objavljen članek z istim naslovom. Da bralec ne bi dobil enostranskega pregleda nad našim poslovanjem v preteklosti, podajam še nekaj drugih aktualnih pokazateljev. Članka sta izvlečka iz moje diplomske naloge.

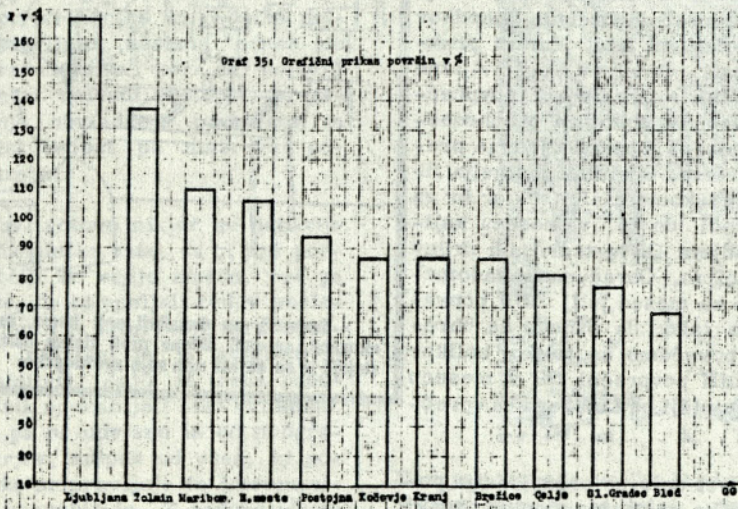
GOZDNE POVRŠINE PO GOZDNIH GOSPODARSTVIH

Tabela 89

Gozdne površine po gozdno gospodarskih organizacijah in primerjava s povprečjem

Gozdno gospodarstvo	Površine v ha	Razlika abs. -	v ha	
			Struktura v %	Vrstni red
1. Postojna	63.238	- 11.984	94,1	5
2. Kočevje	65.389	- 9.833	86,9	6
3. Maribor	82.731	+ 7.509	110,0	3
4. Bled	51.065	- 24.157	67,9	11
5. Sl. Gradec	57.744	- 17.478	76,8	10
6. Tolmin	103.144	+ 27.922	137,1	2
7. Kranj	65.074	- 10.148	86,6	7
8. Novo mesto	79.890	+ 4.668	106,2	4
9. Ljubljana	125.640	+ 50.418	167,0	1
10. Brežice	64.990	- 10.232	86,4	8
11. Celje	68.538	- 6.684	81,1	9
	827.443			
Povprečje	75.222			

Površine gozdov se v obdobju 1970 - 1974 po posameznih območjih bistveno niso spreminjale. Zato sem jih upošteval kot stalne. Zajel sem skupaj družbene in zasebne gozdove, predvsem zaradi tega, ker ni ločenih podatkov, v kolikšni meri vpliva na poslovni uspeh posameznega podjetja zasebni in koliko družbeni gozd. Največjo površino gozdov ima GG Ljubljana, presega povprečje za 67 %. Sledita mu GG Tolmin in Maribor. Povprečju v površini se najbolj približata GG Novo mesto in Celje. Zanimivo je, da ima med obravnavanimi 11 podjetij GG Bled najmanjšo površino, ki je za 2,46 krat manjša od največjega - GG Ljubljana. (Graf: 35)

OBISK KMETIJSKE RAZSTAVE

Izkušnje iz preteklih let so pokazale, da so strokovne ekskurzije in ogledi ena od zelo koristnih oblik izobraževanja kmetov. Tu gre za množično pospeševanje kmetijstva, za medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj kmetov.

To načelo smo upoštevali tudi v letošnjem letu, ko smo programirali obisk kmetijske razstave DLG v Münchnu za vse člane samoupravnih organov obrata za kooperacijo GG Bled.

Na našem področju se kmetije vse bolj opremljajo s stroji. Uporabe sodobne tehnologije v kmetijski proizvodnji si ne moremo več predstavljati brez ustrezne mehanizacije. Zaradi pomanjkanja delovne sile pa vidijo kmetje v tem tudi neodvisnost svojega gospodarstva. Kako je z opremo in nakupom strojev v svetu? Zato smo 22. maja 1976 krenili na pot. V zgodnjih jutranjih urah smo se peljali preko Korenskega sedla, kjer je na mejnem prehodu moral izstopiti eden najbolj vnetih (obiskovalcev) članov. Pri sebi ni imel veljavnega potnega lista. Pot smo nadaljevali po Koroški, kjer so kmetje že sušili seno. Peljali smo se skozi nova predora Katschberg. Videli smo red, čistočo, urejenost cestišč in brezjin prav na vsakem koraku. Na Salzburškem nas je sprejel dež, ki nas je zvesto spremljal oba dneva. Na Bavarskem smo videli kmetijske površine za pašno košnjo travinja; le nekaj jih je bilo posejanih in še te s koruso za siliranje. Upam, da si je marsikateri udeleženec zapomnil način, kako Nemci najbolj smotno izkoriščajo travinje v humidnem predelu Bavarske, ki je zelo podobna naši Gorrenjski.

Žal nam je bilo, da nismo obiskali katere od kmetij. Organizator nam je odsvetoval obisk zaradi pomanjkanja časa. Pri-

reja namreč običajne tridnevne izlete v München, mi pa smo imeli za strokovni ogled le dva dni. O tem smo se prepričali sami, ko smo le bežno pogledali razstavo in mesto.

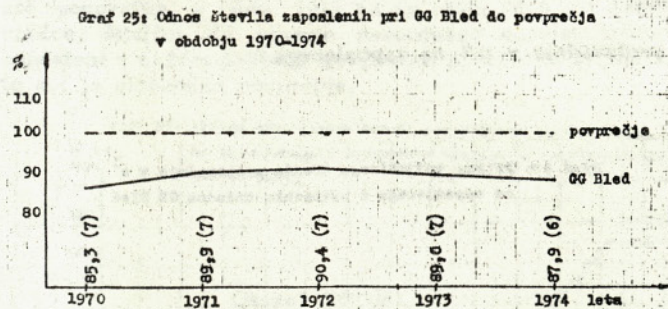
V München smo prispeli okrog enih popoldne. Naglo smo pojedli in že odhiteli na razstavišče. Vsakdo je želel čimveč videti in imeti kar največ vtisov z razstave same.

Kmetijsko razstavo DLG prirejajo vsako drugo leto. Na njej razstavljajo države zahodne Evrope in Amerike. Razstavní prostor obsega 35 hal, ki so namenjene za razstavo kmetijskih strojev, živine, poljščin in dr. Tu smo videli najsodobnejšo mehanizacijo, ki jo danes zahteva tehnologija, za poljedelstvo in živinorejo vse od težkih buldožerjev, traktorjev, sejališč in 16 brazdnih plugov, frez in kultivatorjev do strojev za vrtilčkarje. Ogledali smo si kompletne strojne linije za spravilo krme in siliranje, lesene, betonske in plastične silose; nadzemne in podzemne jame za gnojevko, prav tako plastične; opremo hlevov z ležalnimi kolesi za prsto rejo živine, stojišča s PVC oblogami, vseh vrst molzne stroje. Nismo pozabili na živino, ki je tudi ni manjkalo. Švicarske simentalke so le s težavo nosile velika in težka vimana in nič manjše zvonce (del švicarske folklore). Tudi krave Jersey z otoka Jersey (Anglija) so s svojimi velikimi očmi s strahom zrle na radovedne obiskovalce. Čas je hitro potekel. Morali smo oditi. Dovolj smo videli novega, koristnega in nekaj tudi za naše razmere neuporabnega - namreč razstavljen je bilo več težke mehanizacije, ki pa ni primerne za naša razparcelirana gošpodarstva.

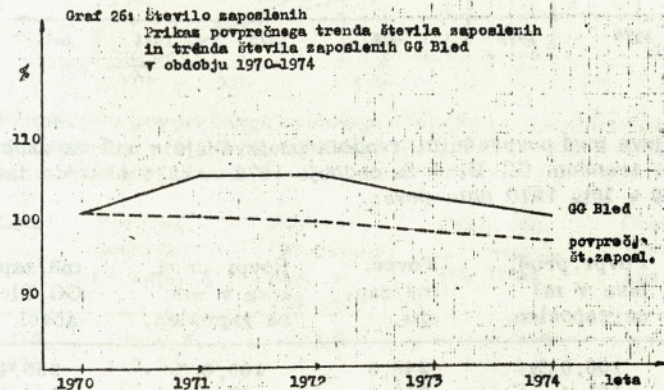
Ob ogledu samem sem prisluhnila kmetu iz Bohinja, ki je dopovedoval ostalim: "Ves Bohinj nima toliko zemlje, da bi lahko obrnil traktor, ki ima 240 km (ob njem so stali).

Zvečer smo si na hitro ogledali še del mesta in njegovo življenje. Naslednji dan so nekateri še enkrat obiskali sejem, o-

Število zaposlenih

GG Bled glede števila zaposlenih vsa leta ne dosega povprečja.

Primerjava trenda povprečnega števila zaposlenih s trendom števila zaposlenih GG Bled za obdobje 1970 - 1974 z barvnim indeksom 100 v letu 1970 nam pove:

Leto	Povprečno število zaposlenih	Povprečje abs.	Število zaposlenih GG Bled	GG Bled abs.
1970	100,0 %	664	100,0 %	566
1971	99,5	661	104,9	594
1972	98,9	657	104,9	594
1973	97,3	646	101,6	575
1974	96,1	638	99,1	561

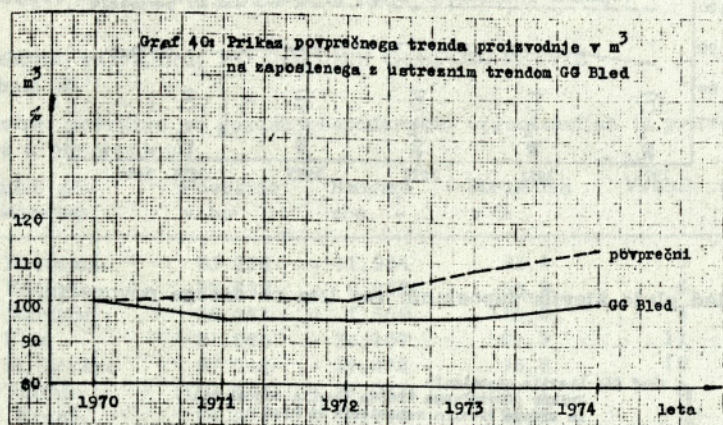
Povprečno število zaposlenih iz leta v leto pada. V letu 1971 za 0,5 %, v letu 1972 za 0,6 %, v letu 1973 za 1,6 % in v letu 1974 za 1,2 %.

Najmočnejši padec je v letu 1973.

Padec povprečnega števila zaposlenih kaže na uvajanje mehanizacije v gozdarstvo, kajti trend tržne gozdne proizvodnje kaže majhno rast. Povprečni trend bolj enakomerno in stalno pada, kar je odraz načrtnosti in programiranja v gozdarstvu. Pri GG Bled pa trend števila zaposlenih kaže na rahel porast v letu 1971 in 1972, v letu 1973 in 1974 pa na rahel padec. Noben element v podjetju

ni tako konstanten kot število zaposlenih. (Na vseh grafikonih pomeni številka v oklepaju vrstni red, ki ga doseže GG Bled med enajstimi gozdnimi gospodarstvi, npr. graf. 25: leto 1970: 85,3 % povprečja in 7. mesto med 11 gozdnimi gospodarstvi po številu zaposlenih.)

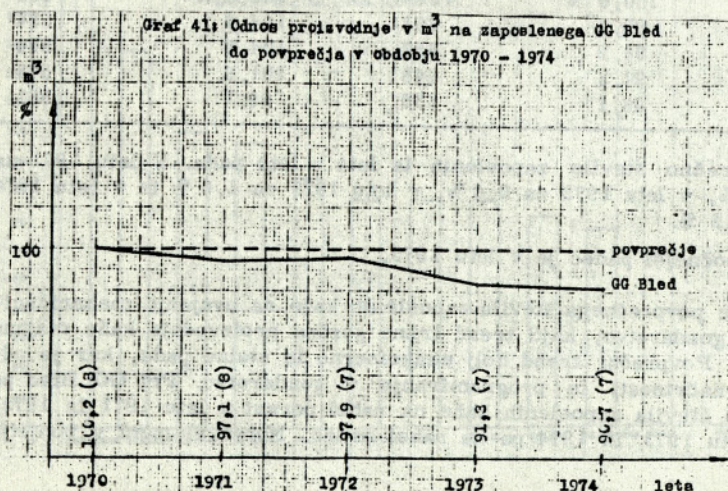
Prikaz proizvodnje v m³ na zaposlenega

Primerjava med povprečnim trendom proizvodnje v m³ na zaposlenega in trendom GG Bled za obdobje 1970 - 1974 z baznim indeksom 100 v letu 1970 nam pove:

Leto	Povpr. prod. lesa v m ³ na zaposlen.	Povpr. m ³ /zap. abs.	Povpr. prod. lesa v m ³ na zaposlen.	m ³ /zaposl. GG Bled absol.
1970	100,0 %	248,5	100,0 %	255,4
1971	101,4	252,0	95,8	244,6
1972	100,7	250,3	96,0	245,1
1973	108,3	269,2	96,7	247,0
1974	113,2	281,3	100,0	255,3

Povprečni trend kaže postopno naraščanje, trend GG Bled pa stagniranje. Sama produktivnost GG Bled je precej kritična in bi zahtevala svojo analizo. Gotovo pa niso vzrok temu prenizke norme, temveč prevelik delež zaposlenih v posredni proizvodnji. Tu moramo iskati glavni faktor za povečanje produktivnosti.

stali smo si ogledali mesto in njegove kulturne znamenitosti. Povzpeli smo se na 290 m visoki olimpijski stolp, od koder smo občudovali arhitekturo olimpijskega naselja in mestni vrvež.

Popoldne smo se morali posloviti. Odpeljali smo se proti domu v smeri Innsbrucka po zelo lepih in zanimivih turističnih krajih vzhodne Tirolske, kot so Kitzbühel, Mittersill in nadaljevali pot skozi Felbertauern predor v Lienz, od tam pa čez Iselsberg v Spittal. Tako smo si v lepem vremenu ogledali velik del Avstrije. Razporeženje v avtobusu je bilo zelo dobro, kljub dežju v Nemčiji, snegu na Felbertauernu in splošni utrujenosti. Domov smo prišli pozno zvečer.

Upam, da je ogled dosegel svoj namen, da smo za spoznanje bogatejši in da so sredstva, porabljena za ogled, pametno izkoriščena.

Lončnar Majda, dipl. agronom

kako preprečujemo obolenja kože

Poklicna, profesionalna obolenja kože lahko nastanejo pri delavcih v industriji in poljedelstvu. Nastanejo predvsem takrat, kadar na kožo deluje kaka kemična spojina.

Običajno pride do obolenj, kadar ni zanimanja za varnost pri delu, ali je zanemarjena osebna higiena in kadar človek ne upošteva pravil za varno delo.

Obolenje kože lahko povzročijo tudi nekateri fizikalni faktorji npr. visoka ali nizka temperatura zraka, različne oblike energije npr. sevanja, mehanična energija: udarci, vbodi, vreznine, skratka rane. Zaradi pogostih obolenj kože se čisto pritožujejo delavci v kovinski

stroki, cementni, premogovni, tekstilni, živilski industriji itd. To velja predvsem za delovna mesta, kjer nastaja prah. Taka obolenja so pogosta tudi pri delavcih na poljih.

Prah se vsede na kožo, oslabi odpornost kože proti strupom in mikrobom in kot posledica tega se razvije bolezen.

Ena izmed pogostih poškodb kože so majhne rane, imenujemo jih mikrotravme: vbodi, piki, ranice, spokana koža itd. Takšne majhne rane so šestokrat hujše in nevarnejše od velikih. Le-te radi podcenjujemo, so nezanimive in jih ne vidi zdravnik.

Zato pogosto zanje ne poskrbimo strokovno in tako preko njih mikrobi in razni strupi zlahka vdoro v organizem. Nihče niti ne pomisli, da postane lahko mikrotravma hudo gnojno vnetje.

Delavci, ki boleajo zaradi nekaterih kroničnih bolezni, npr. sladkorno, boleznijo jeter, slabokrvnostjo, morajo vedeti, da pride pri njih češče do poklicnih obolenj kože. Ljudje, ki se bolj potijo, težko prenašajo delo v vročini in pri njih se kaj hitro razvije vnetje kože.

Med različnimi poklicnimi obolenji kože se najčešče pojavlja vnetje (dermatitis) in ekcem kože. Poklicno vnetje kože se razvije na mestu, kjer se koža dotika škodljive snovi. Stopnja vnetne reakcije je odvisna od jakosti draženja in od časa trajanja. Poklicno vnetje kože se najčešče pojavi po rokah, obrazu, zatilju. Njegova karakteristika je: rdeča koža, oteklost, bolečina.

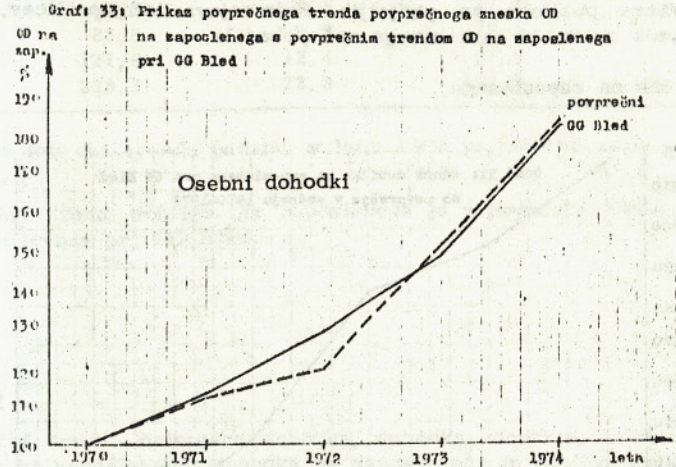
Ko odstranimo škodljivi vpliv, se vnetje običajno hitro pozdravi.

Poklicni ekcem je podoben vnetju, vendar zelo srbi. Obolenje je težjega značaja. Ekcem se razvije le pri ljudeh, ki so za določeno snov obratovino, preobčutljivi. Če hočemo takega človeka pozdraviti, ga moramo premestiti na drugo delovno mesto.

Zaščita proti poklicnim obolenjem kože zahteva tehnološke,

Produktivnost v m³ na zaposlenega pri GG Bled je vseskozi pod povprečjem in se razlika iz leta v leto veča.

V letu 1970 je bila produktivnost na zaposlenega za 6,9 m³ večja kot povprečna, v letu 1974 pa za celih 26,0 m³ manjša od povprečne. Mislim, da smemo ravnodušno sprejeti trditev, da vsak zaposleni v našem podjetju povprečno proizvede 26 m³ manj na leto kot je slovensko povprečje.

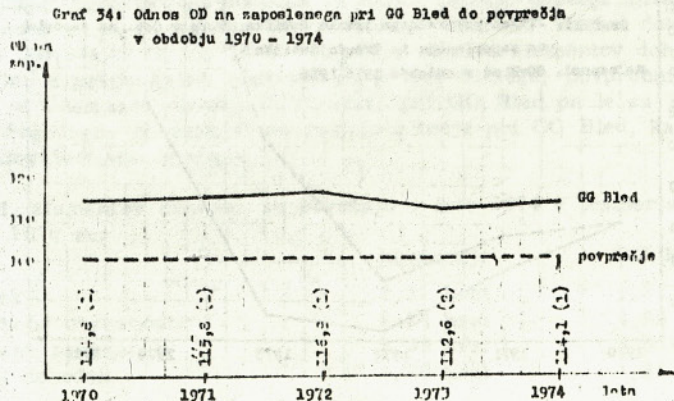

Primerjava povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega z ustreznim trendom pri GG Bled za obdobje 1970 - 1974 z baznim indeksom 1970 nam pove:

Leto	Povpreč. oseb. doh. na zaposl.	Povpreč. OD/zaposl. abs. v 000 din	Oseb. doh. na zaposl. GG Bled	Oseb. doh. GG Bled na zap. abs. v 000 din
1970	100,0 %	27,7	100,0 %	31,8
1971	112,3	31,1	113,2	36,0
1972	119,5	33,1	121,7	38,7
1973	152,0	42,1	149,1	47,4
1974	183,8	50,9	182,7	58,1

Povprečni trend zneskov povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega narašča prvi dve leti nekoliko manj, zadnji dve leti pa nekoliko bolj kot zneski povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega GG Bled.

Trend zneskov povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega je vseskozi nad povprečjem, GG Bled pa zavzema vsa leta prvo mesto, razen v letu 1973.

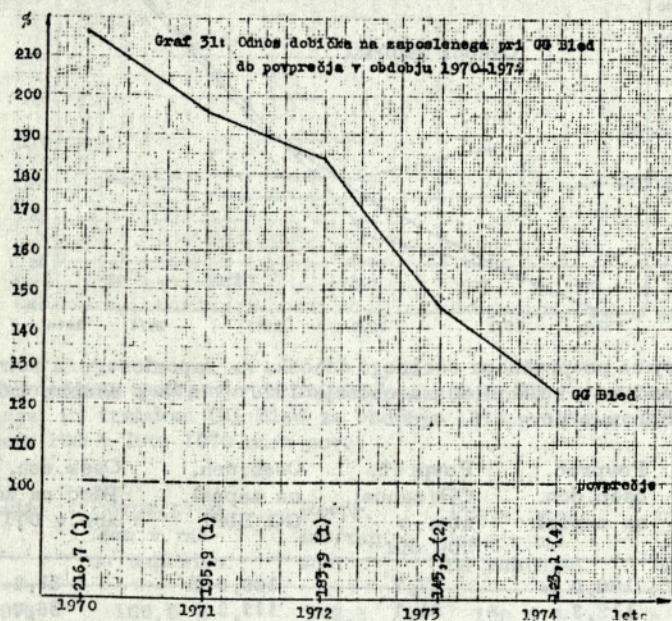

V petletnem obdobju ima torej največje osebne dohodke na zaposlenega GG Bled, sledi mu GG Postojna.

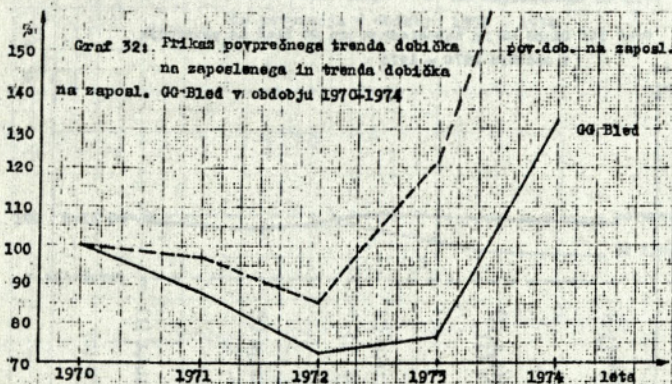
Nižje osebne dohodke na zaposlenega pa imata GG Brežice in Ljubljana. Povprečje v celotnem obdobju pa predstavlja GG Kranj.

Opomba: (Upoštevani so kalkulativni OD) Sam povprečni osebni dohodek na zaposlenega pri GG Bled in primerjava z republiškim povprečjem nam ne pove vsega, kajti tu odigra veliko vlogo sama struktura poklicev po podjetjih. Primerjava istih poklicev, istih delovnih mest, bi nam mnogo več pokazala.

Dobiček na zaposlenega

Dobiček na zaposlenega pri GG Bled je vsa leta nad povprečjem, vendar se vsako leto bolj približuje povprečju. V letu 1970 presega povprečje 116,7 % in zavzema 1. mesto, v letu 1974 pa samo 23,1 % in zdrkne na 4. mesto.

proizvodno-tehnične in sanitarno higijenske ukrepe.

Najboljša rešitev je mehanizacija in avtomatizacija delovnih procesov - na ta način preprečimo kontakt kože s škodljivimi snovmi - obratovino.

Poleg tega je potrebno skrbeti za sodobno ventilacijo, pravilno hitrost zraka in čistočo delovnih mest.

Uspeh v borbi s poklicnimi obolenji kože je v ogromni meri odvisen od tega, koliko bo delavec sam skrbel za čistočo in se boril proti škodljivi obratovini, s katero pride v dotik.

Neznatno ranico, vrez, lahko oskrbi vsak sam. Priporočamo 1% raztopino cetavlon ali raztopino asepsola in podobne baktericidne snovi.

Pravilna nega kože je velikega pomena v borbi s poklicnimi obolenji kože.

Kdorkoli dela s kemičnimi snovmi, v zaprašenih delovnih prostorih, se mora obvezno vsak dan stuširati. Seveda pa je pri tem potrebna stalna stroga higiena rok in nohtov. Na koži umazanih rok, pod nepostrženimi nohti se po nepotrebnem zadržujejo strupi, mikrobi, celo jajčeca parazitov in povzročajo obolenja. To pa lahko prenesemo na ostale dele telesa ali celo v usta.

Ne pozabimo na zaščitne kreme in paste. Obstajata dve vrsti: prve predstavljajo zaščito pred različnimi kemičnimi strupi, ki se topijo v vodi, npr. lanolinska in silikonska krema, kot so OCTA (Neva Zagreb), ATRIX krema z dvojnimi delovanjem. Druge pa zaščitijo kožo pred organskimi spojinami.

V Papirnici Vevče že okoli deset let uspešno ščitimo kožo s kremo LEK 48, ki jo pozna in uporablja vsak naš delavec.

Dobra krema mora biti vsestranska, npr. kožo mora prekrivati v tankem sloju, kislost kreme mora biti prilagojena kislosti kože, delavca pri delu ne sme motiti, ne sme ovirati na-

ravnega dihanja kože, po končanem delu jo moramo z lahko-to odstraniti s kože itd.

Pred delom dobro umijemo roke, na suho kožo potem vtremo 3-5 gr zaščitne kreme.

V nobenem primeru ne smemo umivati kože z različnimi organskimi topili in podobnimi sredstvi. Nevarno je umivati roke s klorom, apnom, sodo, peskom, prahom. To lahko povzroči nevarno obolenje. Koža postane presuha in dovzetna za kožna obolenja. Zato po delu umivamo roke s toplo vodo, milom, mehko krtačko, nato pa jih namažemo lahko tudi z borvazelinom, 2 % salicilno mastjo ali zaščitno kremo. Pri zelo suhi koži priporočajo vitamin-ske kreme.

Ne smemo pozabiti, da se na ta način borimo proti raznim obolenjem kože, istočasno pa tudi proti drugim nalezljivim boleznim.

Samo nekaj minut porabimo za pravilno umivanje rok in mazanje z zaščitno kremo. Na ta način bo naš delavec ohranil zdravo kožo in lepe roke.

Primerjava med povprečnim dobičkom na zaposlenega in dobičkom na zaposlenega pri GG Bled v obdobju 1970 - 1974 z baznim indeksom 100 v letu 1970 nam pove:

Leto	Povpreč. dobiček na zaposl.	Povpr. abs. (v 000 din)	Dobiček na zaposlenega pri GG Bled	GG Bled abs. (v 000 din)
1970	100,0 %	10,2	100,0 %	22,1
1971	97,1	9,9	87,8	19,4
1972	85,3	8,7	72,4	16,0
1973	121,6	12,4	81,4	18,0
1974	233,3	23,8	132,3	29,2

Prvi dve leti oba trenda padata, v letih 1973 in 1974 pa zopet naraščata.

Povprečni trend dobička na zaposlenega je v povprečju vseskozi večji od trenda pri GG Bled.

SKLEPI

Povprečni trendi celotnega dohodka, dohodka, dobička, celotnega dohodka na zaposlenega, dohodka na zaposlenega in dobička na zaposlenega, materialnih stroškov, amortizacije, pogodbenih obveznosti, zakonskih obveznosti, osebnih dohodkov iz leta v leto rastejo. Ravno tako naraščajo tudi trendi GG Bled, razen dobička in dobička na zaposlenega, ki pa vseskozi padata. Celotni dohodek narašča, z njim pa tudi njegovi elementi, vendar predvsem na račun višjih cen.

Sama rast celotnega dohodka, dohodka in materialnih stroškov pa nam pove, da so se ti elementi v letu 1974 v primerjavi z letom 1970 povečali za:

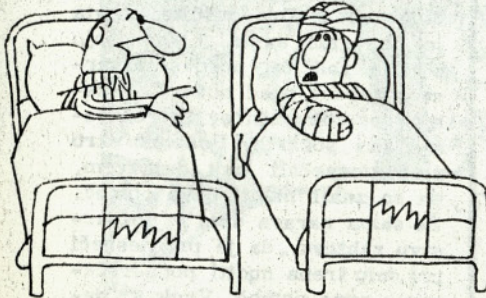
	povprečje	GG Bled
Celotni dohodek	2,77 krat	2,43 krat
Materialni stroški	3,14 krat	2,81 krat
Dohodek	2,27 krat	2,12 krat

Trendi teh treh glavnih elementov povedo, da se struktura celotnega dohodka iz leta v leto spreminja v korist večjih materialnih stroškov in pri GG Bled. Vendar se povprečni materialni stroški večajo z močnejšim odstotkom. Iz tega lahko vidimo, da cena drugim družbenim proizvodom (materiala in storitev) hitreje narašča - z večjo potenco.

V strukturi povprečnega dohodka pa skozi celotno obdobje naraščajo zakonske in pogodbene obveznosti ter dobiček. Osebnih dohodkov pa se povečajo le za 76 %. Največja razlika elementov dohodka GG Bled s povprečnimi elementi pa je pri dobičku; povprečni naraste v celotnem obdobju 2,31 krat, pri GG Bled pa le za 1,31 krat. Pogodbene obveznosti pa rastejo hitreje pri GG Bled, kar pa bi zahtevalo svojo analizo.

Trendi elementov dohodka se povečajo v letu 1974 v primerjavi z letom 1970 za:

	povprečje	GG Bled
Dobiček	2,31 krat	1,31 krat
Pogodbene obveznosti	2,34 krat	4,84 krat
Zakonske obveznosti	5,99 krat	6,03 krat
Osebnih dohodek	1,76 krat	1,81 krat

- Kako, da vas ne obišče žena?
- Ker tudi ona leži na ženskem oddelku.
- Je bila družinska tragedija?
- Da, toda začela je ona!

Struktura samega dohodka se veča v prid zakonskim obveznostim: torej obveznosti gozdnih gospodarstev do družbe naraščajo pretirano nesorazmerno z ostalimi elementi dohodka, saj se v petletnem obdobju kar šestkrat povečajo. GG Bled v zakonskih obveznostih predstavlja podjetje s povprečnimi zneski.

Večji trend materialnih stroškov in s tem spreminjanje strukture celotnega dohodka skozi vse obdobje v korist materialnih stroškov nam nazorno prikaže primerjava trendov materialnih stroškov in celotnega dohodka na m³. Celotni dohodek na prodani m³ lahko istovetimo s povprečno ceno prodanega m³ lesa.

Leto	Povprečni materialni stroški	Povprečni CD/prodani m ³
1970	100,0	100,0
1971	116	112
1972	129	125
1973	180	161
1974	314	257

Materialni stroški naraščajo iz leta v leto z večjim odstotkom kot celotni dohodek na prodani m³ ali povprečna cena. V celotnem obdobju se materialni stroški povečajo za 3,14 krat, povprečna cena m³ lesa pa le 2,57 krat. Torej cene drugih družbenih proizvodov naraščajo z močnejšim odstotkom. Nekaj procentov CD se v gozdarstvu ustvari tudi iz drugih virov. Če upoštevamo CD, ustvarjen iz drugih virov (tega podatka na SDK nisem dobil), pridemo še do nižje povprečne prodajne cene za 1 m³ lesa. To je torej dovolj prepričljiv dokaz, da cene drugih družbenih proizvodov hitreje naraščajo.

Prav zaradi tega dejstva pa se struktura celotnega dohodka spreminja v korist materialnih stroškov.

Iz vsega navedenega sledi, da se v celotnem gozdarstvu znižujeta ekonomičnost in rentabilnost.

Proizvodna sposobnost gozdov je omejena. Celotni dohodek se na račun kvantitete ne more veliko povečati, zato je treba posvečati pozornost kvalitetnejši proizvodnji in pravilnemu ovrednotenju lesne mase.

Povprečni trend števila zaposlenih po podjetjih se nekoliko zmanjšuje, kar je posledica uvajanja mehanizacije v gozdarstvu.

GG Bled doseže v celotnem obdobju 1970 - 1974 letno povprečje:

Celotni dohodek	Dohodek	Dobiček
8. mesto	5. mesto	3. mesto
z 83,4 % povprečja	z 108,7 % povprečja	z 145,1 % povprečja
Celotni dohodek/ha	Dohodek/ha	Dobiček/ha
4. mesto	2. mesto	1. mesto
z 116,4 % povprečja	z 148,4 % povprečja	z 197,1 % povprečja

Iz tega lahko sklepamo, da ima GG Bled zelo dobre poslovne uspehe na enoto ha, če upoštevamo odvisnost poslovnega uspeha od jakosti gozdnih fondov. Celotni dohodek na ha in dobiček na ha in dobiček so močno odvisni od jakosti gozdnih fondov - največji je pri dohodku/ha.

Petkoš Janez dipl. ing. gozd.

razvoj obrambe in varnosti

V sistem obrambe in varnosti, ki obsega obrambo in zaščito svobode, neodvisnosti, suverenosti, teritorialne neokrnjenosti in ustavne ureditve, samoupravnih in drugih pravic ter svobodščin delovnih ljudi in občanov, so v naši socialistični družbi vključene vse subjektivne sile. Tako široko zasnovana koncepcija obrambe in varnosti omogoča slehernemu delavcu, da uveljavlja po ustavi zajamčene pravice, da varuje, razvija samoupravne odnose, svobodo in osebo ter premoženjsko varnost. Proces podružbljanja obrambe in varnosti zaznavamo povsod, na vsakem področju družbenega delovanja. Sicer pa razvoj teh dejavnosti na nekaterih področjih ni tako hiter in vsestranski, da bi vsakdo enakopravno in po svojih sposobnostih lahko sodeloval.

Obrambo in varnost si v tem sestavku predstavljamo kot celovit sistem, ki združuje oborožene sile, civilno zaščito in družbeno samozaščito. Te tri dejavnosti se v naši delovni organizaciji niso vzporedno in enakomerno razvijale. Iz načrtov o obrambi pred elementarnimi in hudimi katastrofami je razvidno, da smo že pred 15 leti imeli dokaj dobro organizirano dejavnost civilne zaščite. Le-ta je obsegala samo del današnje civilne zaščite, predvsem varstvo gozdov pred požari, gašenje gozdnih požarov in reševanje pri požarih. Posebno skrb smo posvečali tudi delavcem, da so znali nuditi prvo pomoč. Že sama narava dela v gozdarstvu zahteva, da je pri nesreči pri delu treba nuditi ponesrečenemu prvo pomoč. Vsak 6. delavec je obiskoval 20 ali 80 ur ni tečaj prve pomoči.

S podružbljenjem obrambe in varnosti se je začela v delovni organizaciji razvijati splošna obrambna pripravljenost. Znatno napredek splošne ljudske obrambe je opaziti po izdaji zakona o ljudski obrambi leta

NOVICE

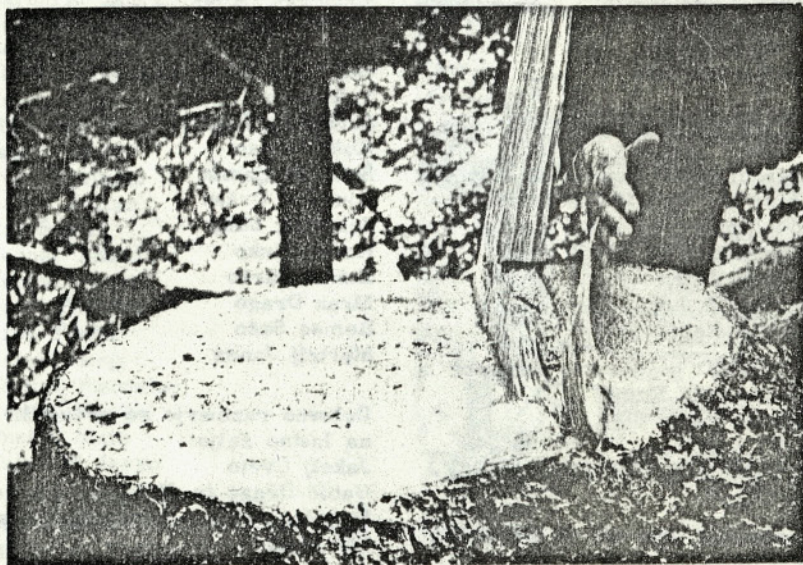
1974. V tem obdobju so obrambne priprave še centralizirane na ravni podjetja. Z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela pa so velike možnosti za neposredno in vsestransko sodelovanje delavcev v obrambi in zaščiti za razvoj te dejavnosti.

V okvir obrambnih priprav spada tudi usposabljanje ljudi za oborožen odpor, za reševanje ljudi in sredstev pri elementarnih nesrečah in v vojni, za osebno zaščito in družbeno samozaščito. Letos smo imeli pouk o požarnovarnostnih ukrepih in o gašenju požarov v miru in vojni. V jeseni pa je predvideno predavanje o samozaščiti prebivalstva. Pouka so se udeležili skoraj vsi zaposleni. Menili so, da je bil zelo zanimiv ter koristen tudi v vsakdanjem življenju. Vključili smo se tudi v vajo obrambnih priprav in preizkusili našo pripravljenost. Naši delavci so sodelovali na vaji za ekipe prve pomoči. Te ekipe so tudi strokovno ocenjevali in naša je dosegla pri teoretičnem delu in pri triazi odlične uspehe. Pri praktičnem delu pa je ena izmed trojk imela smolo, tako da smo v skupni uvrstitvi izmed 67 ekip dosegli 35. mesto.

Spomladi smo ustanovili v delovni organizaciji aktiv Zveze

rezervnih vojaških starešin. Ta je že imel strelske vaje, ki so odlično uspele. Predvidenih ima še več akcij za obrambne priprave. Ugotavljamo, da pri razvoju družbene samozaščite zastajamo oziroma, da te dejavnosti ni na vseh področjih združenega dela. Družbena samozaščita je zaščita ustavne ureditve, samoupravnih pravic in svobod človeka, zaščita družbenega premoženja, zagotovitev osebne in premoženjske varnosti delovnih ljudi in občanov in svobodnega družbenega razvoja. Predvidevamo, da bodo v jeseni v TOZD dopolnili svoje samoupravne akte in izvolili izvršilne organe, ki bodo skrbeli za ustrezen razvoj te funkcije. Družbena samozaščita je aktivnost vseh delovnih ljudi in občanov povsod, kjer delajo in živijo. Za njen razvoj bi morale skrbeti zlasti družbeno politične organizacije v TOZD in delovni organizaciji. Aktivnost v smislu družbene samozaščite pa bi morala zaživeti v vseh oblikah samoupravljanja (pri kadrovanju, varstvu pri delu, izobraževanju), kajti le tako bomo uspešno preprečevali škodljive posledice v gospodarstvu in negativne pojave v razvijanju samoupravnih odnosov.

Lakota Franc

Oglejte si sliko in razmišljajte o tehniki dela motorista - foto GG

Vprašanje glede uporabe gozdnih cest za javni promet bo tudi pri nas po dolgoletnem oklevanju le zadovoljivo rešeno. Avtomobilski promet bo mogoč po glavnih gozdnih cestah, ki so povezane z javnimi cestami. Na stranskih cestah bodo zapornice opozarjale izletnike, gobarje in druge ljubitelje narave, da je od tu dalje treba pešačiti, če hočemo uživati čist zrak in krepiti telesno odpornost.

Na Pokljuki in Jelovici so gozdne ceste tako razpredene, da veliko avtomobilistov ne ve, ne kod ne kam vodi pot. Brnenje stoterih motorjev vnaša vsakodnevni hrup v zatišne prostrane gozdove, kjer skoraj ne najdemo več pravega miru in neokrnjene lepote narave. Ob cestah in jassah je vedno več zavržene živilske embalaže, ki zlepa ne strohni sama od sebe. Ponekod so nastala že prava smetišča. Divjad, ki jo med tednom tu in tam moti gozdna mehanizacija, pa ob nedeljah in praznikih zaradi našega križarjenja z avtomobili še bolj izgublja svoj življenjski prostor. Gozdne ceste niso grajene za javni promet. Cestišča so ozka, zavoji nepregledni, opozorilnih znakov za voznike ni. Zato je vožnja nevarna; šoferje, ki nakladajo les na cestah in med vožnjo ovira vsako vozilo. Vse to in še varnost pred požari zahteva zaporo nekaterih gozdnih cest.

Povpraševanje po bukovi hlobovini je vse bolj živahno in pričakujemo, da se bo še povečalo. Kot kupci nastopajo tudi delovne organizacije v okviru naše SOZD, kot so "Alpes" in "Zlit" Tržišč. Pri večjem povpraševanju kupci ne upoštevajo kriterijev JUS-a za hlobovino; to vpliva na rahlo dviganje povprečne cene.

Zaradi manjše izdelave bukovih drv in prodaje bukovega celuloznega lesa letos ne bomo mogli pokriti vseh potreb po bukovih drveh. Trgovska mreža bo morala poskrbeti za nabavo drv z drugih območij.

Pričakujemo, da bomo v mesecu septembru naročili prvo opremo (delovne stroje), potem ko smo sprejeli nove predpise za tak uvoz v decembru preteklega leta. To bodo traktor "Timberjack" in tri dvigala "Jonsereds".

V izobraževalni skupnosti za gozdarstvo proučujejo uvedbo študija za profil poklica višji gozdarski tehnik. Novosti znanosti in tehnike nenehno spreminjajo način dela in uvajajo sodobnejše metode gospodarjenja. Doslej imamo štiri šole, ki usposablajo kadre za gozdarstvo: poklicna šola, ki daje kadre za gozdno gojitvena dela, sečnjo in spravilo lesa, - šola za gozdne delovodje, gozdarska srednja tehnična šola (vse tri so v Postojni v gozdarski šoli) - in oddelek pri Biotehnični fakulteti, ki daje diplomirane inženirje za gozdarstvo.

Analize o delitvi dela po delovnih mestih kažejo potrebo po poklicu med tehnikom in diplomiranim inženirjem. Zato je nujno, da taka opravila opravljajo tehniki ali diplomirani inženirji. Za tehnike so prezahtevna, ker je potrebno dodatno znanje. Za diplomirane inženirje pa niso primerna, ker za to ni potrebna II. stopnja visoke izobrazbe. Ko bomo zadevo proučili, bomo odločali o predlogu za ustanovitev oddelka za višje tehnike ali za inženirje prve stopnje v združenem delu.

Na 10. seji sveta delovne organizacije je med razpravo o novem gozdnogospodarskem načrtu za enoto Pokljuka in za enoto Mežaklja, ki določata za naslednje 10-letno obdobje manjši etat, je bilo tudi govora o bodoči zaposlitvi. Zaradi manjšega deleža zrelih sestojev je tudi na Jelovici načrt sečenj manjši. Stroške gojenja in varstva

gozdov pokrivalo iz dohodka, ustvarjenega pri izdelavi in prodaji gozdnih sortimentov. TOZD gozdarstvo Radovljica in TOZD gozdarstvo Jesenice že danes ne dosegata toliko dohodka, da bi v celoti pokrile stroške gojenja in varstva. Manjša proizvodnja gozdnih sortimentov na Pokljuki in Jelovici bo še bolj zaostrila pogoje za ustvarjanje dohodka. Vprašanje je, kako bi smotrno zaposlili gozdarske in druge kadre in mlade, ki prihajajo iz šol. Poseben problem je v zimskem času, ko zaradi visoko zapadlega snega ni mogoče normalno delati, stroški pa so vsled težjih delovnih pogojev znatno višji.

O zaposlitvi odvišnih delavcev, ki jih bo prihodnje leto še več,

smo razpravljali ob sprejemanju stabilizacijskega programa. Proizvodnjo je možno povečati s sečnjo in spravilom v zasebnih gozdovih, z zaposlovanjem v zimskem času v smučarskih centrih, kjer delajo pretežno upokojeanci, z razvijanjem turizma v lastnih objektih. Zaradi visoke režije pa so naše storitve za druge nezanimive. Cenejši so delavci, ki v prostem času sekajo les v zasebnih gozdovih in honorarno zaposleni na smučiščih. Toda kljub temu bomo morali reševati in delavcem zagotoviti pravico do dela in eksistence. V združenem delu mora vsakdo prevzeti del težav nase, da jih s skupnimi napori premagujemo.

kadrovske spremembe

KADROVSKE SPREMENBE od 1.1. do 31.8.1976

TOZD "GOZDARSTVO" - POK-LJUKA

Pri nas se je zaposlil: Sodja Ciril

Delovno razmerje so prekinili:

na lastno željo:
Beznik Janez
Ambrožič Marjan
Štravs Marjan
Jekler Viktor
Pangerc Blaž
Dijak Valentin

zaradi upokojitve:
Jan Janez

zaradi poteka roka za določen čas: na TOZD gozdarstvo Radovljica
Gavranovič Božo
Marič Milan
Balukšič Juro
Šimon Karel

na TOZD gozdarstvo Jesenice
Hajdarevič Ramo
Marič Petar

TOZD "GOZDARSTVO" - JESENICE

Zaposlila sta se: za nedoločen čas:

Bučič Jozo
Martič Tune

za določen čas:

Biševac Semso
Daljevič Milan
Davidovič Todor
Došenovič Miloš
Ergarac Mitar
Hajdarovič Ramo od TOZD gozd. Pokljuka
Kugič Stevan
Marič Ilija
Marič Petar od TOZD gozd. Pokljuka
Paurevič Anton
Ponjavič Tadija
Mrak Marija

Zaposlili so se za določen čas:

Taksacija
Svrzipaka Danilo
Košir Bojan
Šmid Benjamin
Djuričič Dušan
Jelovčan Miha
Kobal Vinko
Lukan Darko
Mrak Drago
Remec Sašo
Mertelj Janez

Delovno razmerje so prekinili: na lastno željo:

Jakelj Cveto
Babič Drago (v JLA)
Pogačar Stane (premeščen na GG Bled)

zaradi upokojitve:

Santel Karol (invalidsko upokojen)

zaradi poteka roka za določen čas:

Svrzikapa Danilo
Košir Bojan
Šmid Benjamin
Djuričič Dušan
Jelovčan Miha

TOZD "GOZDARSTVO"-BOHINJ

Zaposlili so se:
za nedoločen čas:
Sodja Mirko

za določen čas:
Kovač Jože

Prekinili so delovno razmerje:
na lastno željo:
Bučič Jozo
Čelik Mirko
Dijak Vinko

TOZD "GOZDARSTVO" - RA-DOVLJICA

Zaposlili so se:
Kovačević Marko
Grilc Vida
Šoberl Neža

Gavranovič Božo iz TOZD gozdarstvo Pokljuka
Marić Milan
Šimon Karel
Balukšič Jure

TOZD "GOZDNO GRADBENIŠTVO"

Zaposlili so se:
Kerec Anton
Kerec Irena
Barbarič Janez
Barbarič Alojz
Bohar Stanko
Bedič Aleksander
Kunce Ivan
Milinovič Frano
Sabljič Ante
Čuk Tomislav
Bagar Zoltan
Car Štefan
Verner Karel
Korpič Franc
Gorza Vendel
Grah Franc
Korpič Jurij
Kisilak Stanislav
Dundič Marko
Dundič Mate
Čajkušič Jerko
Dundič Jozo
Ančič Stipe
Špoljarac Vjekoslav
Akmadič Mate
Vujanič Ilija
Sekelz Branko

Stipič Marko
Kukrika Drago
Gregorovič Mate
Kršič Momir
Šarič Marjan
Banožič Frano
Banožič Marinko
Matkov Ivan
Kvesič Gojko
Marinkovič Ivan
Čavar Dominik
Akmadič Peter
Ključanin Ranko
Klinar Ivanka
Črnko Stanislav
Piškoč Franjo
Hukarevič Rasim
Vukušič Josip
Čuk Ivan
Banožič Ivan
Zaradič Frano
Zelenika Mijo
Lepoša Branko
Bedič Vinko
Dundjer Ivica
Damjanovič Nikola
Baleta Marko
Roščič Franc
Marušič Blago

Prekinili delovno razmerje:
na lastno željo:
Osenčič Karel
Car Štefan
Sabljič Ante
Šarič Marjan
Gorza Vendel
Grah Franc
Kvesič Gojko

zaradi poteka roka za določen čas:

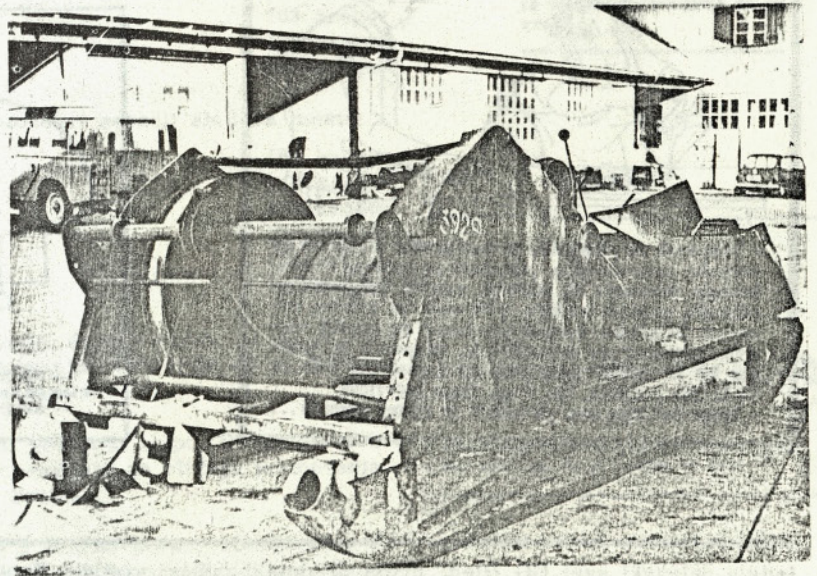
Barbarič Alojz
Bagar Zoltan
Bohar Stanko
Čuk Tomislav
Dundič Ivan, Tomo
Dundič Ivan, Josip
Dundič Marko
Gorza Ferdinand
Grabar Jožef
Kalmar Štefan
Kuhar Robert
Kerec Anton
Kerec Irena
Kršič Momir
Milinovič Frano
Zakoč Štefan

zaradi odhoda v JNA:
Bagar Zoltan

SKUPNE STROKOVNE SLUŽBE

Zaposlili so se:
Pogačar Stane
Miklavčič Marjan
Miklavčič Kristina
Benedičič Marija

Prekinili delovno razmerje:
Koblar Alojz (po lastni želji)
Cesar Zdravko (odhod v JLA)

Koliko časa še žičnice - tudi v alpskem svetu? - foto GG

osebni dohodki

Akontacija naših osebnih dohodkov za julij je bila obračunana po merilih in osnovah skupnega sporazuma, sprejetega na zborih delavcev. S tem sporazumom smo uskladili izhodiščne osnove delovnih mest, opustili nekatere oblike delitve osebnih dohodkov, ki nas niso zadosti vzpodbujale za večjo produktivnost dela in sprejeli ukrepe, ki omogočajo višanje osebnih dohodkov, če bomo dosegali večjo produktivnost.

Za primerjavo skladnosti julijske akontacije osebnih dohodkov z razponi, ki jih določa panožni sporazum za skupine poklicev, smo izračunali poprečna OD za delovno organizacijo. Upoštevali smo vsa izplačila: za delo, nadomestila, dodatke za minulo delo in druge dodatke, ki predstavljajo osebne dohodke.

Akontacije OD v juliju po skupinah poklicev in indeksne vrednosti teh skupin po sporazumu

Poklicne skupine	Poprečni OD din	Indeks. vredn.	Indeks. vredn. GG Bled	Indeks. vredn. iz sporaz. Gozdar. SRS
I. najožje usmer.	2.674	131	129	100-115
II. ozko usmerjeni	2.985	146	143	121-157
III. specializirani	3.449	169	199	173-225
IV. široki poklici	3.831	188	223	181-254
V. delovodje	4.347	213	224	189-246
VI.a tehniki v proizvod.	4.771	234	273	233-303
VI.b tehniki v pisar.	3.971	194	235	233-303
VII. inženirji	6.276	307	317	265-344
VIII. diplom. inženirji	6.980	342	406	271-433

Zgornji pregled nam daje le grobo primerjavo osebnih dohodkov po skupinah poklicev. Osebni dohodki po skupinah poklicev so v okviru indeksnih vrednosti, ki jih določa sporazum za gozdarstvo SR Slovenije. Za izračun indeksne vrednosti izplačanih OD za julij je 60 % poprečnega OD v gospodarstvu SRS v preteklem letu, to je

2.041,8 din. Če upoštevamo porast življenjskih stroškov v prvem polletju, so osebni dohodki v juliju na lanskoletni ravni. Nekateri smo pričakovali, da nam bo naš sporazum prinesel višje osebne dohodke. Sedaj smo prepričani, da bomo višji OD dosegli le z večjo produktivnostjo dela.

L. F.

Izdaja delavski svet GG Bled, ureja uredniški odbor: urednik Konc Janez, dipl. pravnik. tehnični urednik Lakota Franc ter člani: Veber Ivan, dipl. ing.: Podlogar jože, Golob Emil, dipl. ing.: Lapuh nikolaj, Zupan Metka, Reš Janez, ing.: Cvetek Franc.

Tiska Delavska univerza Tomo Brajc Kranj v 450 izvodih.

TEKMOVANJA

V juniju je občinski sindikalni svet organiziral dve prvenstvi, v malem nogometu in streljanju. Sodelovali smo v obeh.

TEZULTATI:

Za naslov občinskega prvaka se je borilo 15 moštev. Naši so se uvrstili na 4. mesto in prejeli diplomo.

1. Plamen Kropa
2. Žito Triglav Lesce
3. Elan Begunje
4. GG Bled
5. Iskra Otoče

Teden dni kasneje so se v Podnartu pomerili strelci:

VRSTNI RED: EKIPNO ŽENSKE:

1. Iskra Otoče	370 krogov
2. Kemična Podnart	336 krogov
3. GG Bled	243 krogov
4. Vezenine Bled	214 krogov
5. Elan Begunje	212 krogov

ŽENSKE POSAMEZNO: od 21 udeleženk so zasedle sledeča mesta:

9. Bremec Mimi	89 krogov
11. Osterman Ana	78 krogov
13. Fabjan Jožica	76 krogov

EKIPNO MOŠKI: od 13 ekip

1. Veriga Lesce	799 krogov
2. Elan Begunje	777 krogov
3. Iskra Otoče	774 krogov
4. Filbo Bohinj	727 krogov
5. Gorenjc Radovljica	703 krogov
6. PTT Radovljica	696 krogov
7. GG Bled	677 krogov

Posamezno so moški med 111 udeleženci zasedli sledeča mesta:

18. Vertelj Janez	151 krogov
31. Jakun Janez	142 krogov
50. Arih Andrej	132 krogov
55. Tolar Pavel	129 krogov
64. Por Marjan	123 krogov
83. Šimon Franci	105 krogov

Po dolgem času smo uspeli sestaviti žensko ekipo, ki se je zelo dobro uvrstila že na prvem tekmovanju. Priporile so si diplomo in pokal za osvojeno ekipno III. mesto.

Tudi za žensko odbojko smo uspeli sestaviti ekipo. Dvakrat tedensko pridno trenirajo in se tako pripravljajo na bližnja tekmovanja. Prizadevno jih trenira ing. Šolar Zvone.

Vse, ki se zanimajo za streljanje z zračno puško, obveščamo, da se lahko vključijo v strelsko sekcijo. Informacije pri tov. Tolar Pavlu (TOZD gozdarstvo Pokljuka) ali Por Marjanu (skupne strokovne službe).

Tudi šahovska sekcija deluje. Vse informacije pri ing. Petkoš Janežu (skupne strokovne službe).

KRIŽANKA

						AVTOR JURE RAKUŠ	VLADO ZIMA	VRSTA LESA	ODLOK ZA BEGUNCA	SULTANOV UKAZ	MESTO V BIH	ZNAK ZA TALIJ	ŠTEVNIK	LUDOISOVO ŠTEVILO	MAK. JUNAKI- NJA	PRIROD- NOST	
						PROSTOR ZA ZBIRANJE											
						DRŽAVNA BLAGAJNA						VOKAL PREDLOG		ERBIJ SOSEDNA DRŽAVA			
						NAPLAČILO ARA							VRSTA VRBE SPORTSKE NOVOSTI				
						KOŠAR. OLIMP. IZ ČRKA				STALIŠČE ZELENJ. RASTLI.							
						NOVO- ZELAN. PTIČ.			Z. IME			DUŠIK AVT. OŽ. SPANJE					
ZNAK ZA JOD						RICINUS (okr.) SUKANEČ			VENEZIA GL. MESTO BRAZILIJE			MOŠKO IME					
LETOV. KRAJ PRI KOPRU												SAMOG. PEČEN PRAŠČ	ŠVEDSKA ALŽIR. LUKA				
NOTRA. ORGANI								3. VOKAL ZAIMEK		PRERIJ. VOLK Z. IME							
REDKOST													NAKUP BLAGA				
ANTON VODNIK			DAR TOVARNA V VELENJU			KRAJŠE VLAKNO TANKO OBLAK							ANDREJ NOVAK KEMIK, ANALIST				
AFRIŠKA DRŽAVA													SLOV. TEDNIK RIMSKA TISOČ				
FOSFOR		OS. ZAIMEK ILIR			STARA GRACKA				KRAJ NA KITANSKEM TOBACNA TOVARNA				VITAMIN VELICINA				
MEDIC. INSTR.						GORSTVO V SSSR PLATINA							POŽVILO BERLINS. RAD. POST.				
VZKLIK NA BIKOBOR.				ŠPANLJA SAMOGLAS NIKA		BLEJSKI ČOLNAR REKA V ŠVICI							KRALJ ŽIVALI NEMCIJA				
NAJMANJ- ŠA								3. VOKAL PRITOK		VAŠKA SLIKA JAPONS.							
ORGAN. JUGOSLOV. NACIONAL- ISTOV							AZIJSKA DRŽAVA						OSEBNI ZAIMEK MESEC	TUJE Z. IME			
SOGLAS. IN ENAKA VOKALA				IRIDLJ KONICA			PRISLOV POD				PODOBE NEDELA- VEN						
AVTOM. OZN. MESTA LAJCE			KIS ORANJE				ALKOHOL ŠTEVNIK						STROG OPOMIN NAŠA IN TUJA ČRKA				
G. ČRKA		ŽUŽELKA				BONBON RIMSKA 50			KRATICA ZA EDNINO				STANE NAPAST TONA				
NAMIZNO PREGRNJALO					INDUSTR. RASTLINA								KENJSKI POLITIK				

Za izžrebane 3 pravilne rešitve križanke bodo podeljene nagrade I. 50,- din, II. 30,- din in III. 20,- din.

Rešitve pošljite na naslov: GOZDNO GOSPODARSTVO BLED, 64260 Bled, Ljubljanska c. 19, Uredniški odbor "Preseki".